

XERRADA Colònies de Gats

3 JUNY

19:00 a 20:30h
Casal de Cultura

A càrrec de
Clara Busquets,
Resp. Àrea Benestar Felí de la Fundació Daina
Màster Etologia UAB
Educatora Canina i Felina

Organitzat:

Col·labora:

GESTIO ETICA DE COLONIES FELINES URBANES

Clara Busquets

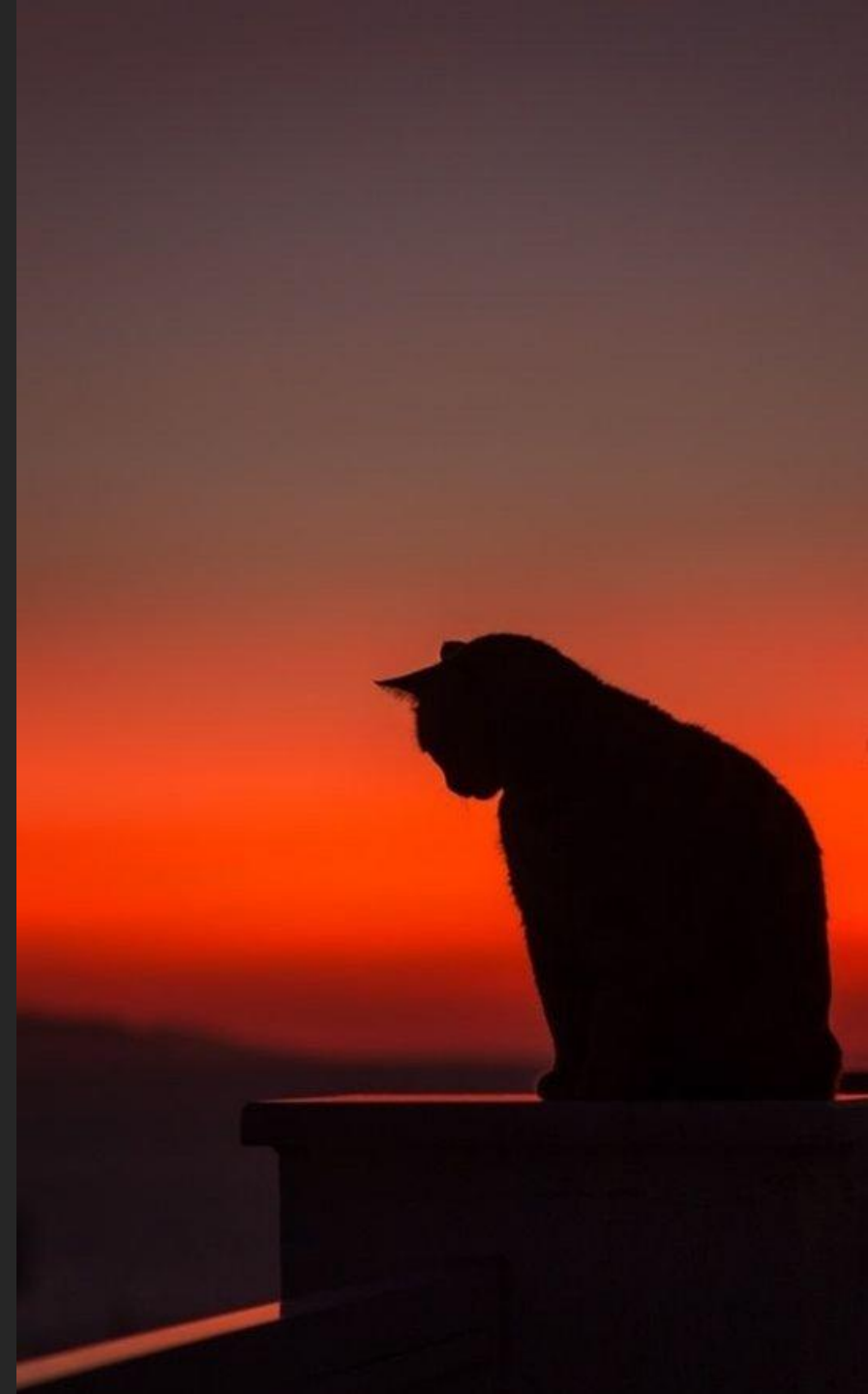
Fundació Daina – Societat Protectora d'Animals de Mataró

Area de Benestar Felí

Master en Etología – UAB

Adiestradora y Educadora Felina/Canina

ISFM Advanced Certificate in Feline Behaviour

Ley Orgánica 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal

Artículo 337

“1. Será castigado con la pena de tres meses y un día a un año de prisión e inhabilitación especial de un año y un día a tres años para el ejercicio de profesión, oficio o comercio que tenga relación con los animales y para la tenencia de animales, el que por cualquier medio o procedimiento maltrate injustificadamente, causándole lesiones que menoscaben gravemente su salud o sometiéndole a explotación sexual, a

- a) un animal doméstico o amansado,
- b) un animal de los que habitualmente están domesticados,
- c) un animal que temporal o permanentemente vive bajo control humano, o
- d) cualquier animal que no viva en estado salvaje.

2. Las penas previstas en el apartado anterior se impondrán en su mitad superior cuando concorra alguna de las circunstancias siguientes:

- a) Se hubieran utilizado armas, instrumentos, objetos, medios, métodos o formas concretamente peligrosas para la vida del animal.
- b) Hubiera mediado ensañamiento.
- c) Se hubiera causado al animal la pérdida o la inutilidad de un sentido, órgano o miembro principal.
- d) Los hechos se hubieran ejecutado en presencia de un menor de edad.

3. Si se hubiera causado la muerte del animal se impondrá una pena de seis a dieciocho meses de prisión e inhabilitación especial de dos a cuatro años para el ejercicio de profesión, oficio o comercio que tenga relación con los animales y para la tenencia de animales.

4. Los que, fuera de los supuestos a que se refieren los apartados anteriores de este artículo, maltrataren cruelmente a los animales domésticos o a cualesquiera otros en espectáculos no autorizados legalmente, serán castigados con una pena de multa de uno a seis meses. Asimismo, el juez podrá imponer la pena de inhabilitación especial de tres meses a un año para el ejercicio de profesión, oficio o comercio que tenga relación con los animales y para la tenencia de animales.”

Ley Orgánica 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal

Artículo 337 bis

“El que abandone a un animal de los mencionados en el apartado 1 del artículo anterior en condiciones en que pueda peligrar su vida o integridad será castigado con una pena de multa de uno a seis meses. Asimismo, el juez podrá imponer la pena de inhabilitación especial de tres meses a un año para el ejercicio de profesión, oficio o comercio que tenga relación con los animales y para la tenencia de animales.”

DECRET LEGISLATIU 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de Protecció dels Animals (Llei del no sacrifici)

ORDENANÇA DEL 2014 Barcelona (modèlica en quant a CER)

Actual AVANTPROYECTO DE LLEI 2021 DE PROTECCIÓ, DRETS I BENESTAR DEL ANIMALS

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO DE
DERECHOS SOCIALES
Y AGENDA 2030

Sección 1ª Colonias felinas y gatos urbanos

Artículo 51. *Obligaciones de la Administración local.*

1. En ausencia de otra previsión en la legislación autonómica, corresponde a las entidades locales la gestión ética de los gatos urbanos, a cuyos efectos deberán desarrollar Programas de Gestión Ética de Colonias Felinas que incluirán, al menos, los siguientes aspectos:
 - a) Fomento de la colaboración ciudadana para el cuidado de los gatos urbanos, regulando, a través de sus

GAT = FELIS SILVESTRIS CATUS

Gat **domèstic** :
Felis silvestris **catus**

Gat **“feral” (domèstic)** :
Felis silvestris **catus**

Gat **salvatge** (montès) :
Felis silvestris **silvestris**

LES COLONIES FELINES

- Poden formar petits grups familiars (mares i descendència), però podem definir-los com a **solitaris**. Per necessitat, si hi ha recursos suficients, poden formar **colònies** nombroses.
- Grups sòlids (aprox. 10 individus), poden impedir noves entrades (**atenció amb l'abandonament de gats en colònies o introduir gats nous sense adaptació**)
- ✓ Zona amb pocs recursos : solitaris
- ✓ Zona amb molts recursos : colònies

LES COLONIES FELINES

- Estudi de moviment de gats de ciutat una setmana amb GPS

City cats, Brighton

LES COLONIES FELINES

- Estudio de movimiento de gats de camp una setmana amb GPS

Farm cats, south Oxfordshire

GAT “FERAL”

- Viu en completa llibertat, en solitari o en colònies
- Alguna interacció directa amb humans i algo de tolerància
- Alimentats per humans principalment
- Descendència feral o asilvestrada

GAT DE CARRER/ABANDONAT

- Prèviament vivia en una llar cuidat per humans, ara de vida lliure
- Adaptat a la vida al carrer
- Alguna interacció directa amb humans i tolerància
- Alimentats sobre tot per humans
- Descendència feral o asilvestrada

GAT DOMESTIC

- Viuen i són cuidats per humans
- Passen majoria del seu temps a la casa
- Poden conviure amb altres gats
- Depenen totalment de l'ésser humà

POSADA EN PRACTICA D'UN PROGRAMA CER

1. Informar-se
2. Desenvolupar bones relacions amb la comunitat
3. Col.laboració indispensable amb l'ajuntament
4. Establir estacions d'alimentació i refugi
5. Pla de captures
6. Acord con veterinaris per esterilizar
7. Custòdia dels gats fins retorn
8. Retorno
9. Supervisió dels gats esterilizats
10. Control continu de la colònia per detectar gats abandonats, malalts, sense esterilitzar...

ALIMENTACIO

- Alimentar els gats a qualsevol lloc i de qualsevol manera pot afavorir l'aparició de colònies descontrolades en llocs pocs segurs o causar problemes socials, d'insalubritat i inclús posar en perill la vida dels gats.
- Actuar sempre segons les normativas i acords de l'ajuntament de cada municipi.
- Es un deure informar-nos de la normativa del nostre municipi si volem ajudar al gat de carrer.

ALIMENTACIO

- Proporcionar aliment ric en proteïna animal, el gat és un carnívor estricte (pinso)
- Una dieta pobre en proteïna animal pot causar urolitiasis, cardiomiopatia dilatada, degeneració retiniana...
- Donarem el pinso de major qualitat possible.
- Un bon pienso millora el sistema immune i disminueix la quantitat ingerida.

ALIMENTACIO

- Mantenir netes les zones d'aliment.
- Netejar les menjadores diàriament i desinfectar-los regularment
- Distribuir les menjadores en aprox. 3 punts per disminuir l'estrés, el més lluny possible de les zones d'eliminació.
- No sol haver-hi jerarquia per aliment, els dominants solen esperar torn encara que els més submisos mengin primer. Es respecta l'ordre d'arribada.
- Si donem aliment humit a algun gat per raons concretes, esperar que acabi i retirar les restes.

ALIMENTACIO

- No alimentar ni visitar la colònia només de nit, podem no detectar animals malalts, sense esterilitzar, etc...
- Intentar calcular el millor possible la quantitat d'aliment per evitar malgastarlo, que es faci malbé o que atraigui massa insectes o altres animals.
- En estaciones fredes necessiten més aliment o més calòric.

ALIMENTACIO

- Utilitzar pinso sec per evitar males olors i que es pudreixi. Evitar restes de menjar casolà.

ALIMENTACIO

- Evitar plats de plàstic (vent), s'amunteguen i propicien la brutícia (insalubritat), queixes veïnals...
- Utilitzar menjadores sòlides i estables o tolves

ALIMENTACIO

- Atenció amb les llaunes... Aplastar-les sempre!

ZONES D'ALIMENTACIO

- Si és possible, crear una zona d'aliment coberta i amagada per evitar la pluja, problemes amb veïns, vandalisme (Llobregats®)

ZONES D'ALIMENTACIO

- Si és possible, crear una zona d'aliment coberta i amagada per evitar la pluja, problemes amb veïns, vandalisme (Llobregats®)

EVITAR INSECTES

- Mai utilitzar insecticides.
- La millor prevenció és evitar la sobrealimentació i les restes de menjar.

EVITAR INSECTES

Formigues :

- Menjadors especials
- No transmeten malalties (sí gèrmens)

EVITAR INSECTES

- Mosques : es retiren naturalment al vespre... a l'estiu, alimentar a aquesta hora
- Evitar sobre tot deixar menjar humit per evitar postes d'ous (larves)

AIGUA

- Proporcionar aigua fresca i neta diàriament.
- Atenció a l'estiu per recalentament i evaporació, i a l'hivern per congelació.

AIGUA I ALIMENT

REFUGI

- Proporcionar refugi si és possible (Llobregats®)

REFUGI

- Proporcionar refugi si és possible (Llobregats®)

REFUGI

- Proporcionar refugi si és possible

REFUGI

- Proporcionar refugio si és possible

REFUGI

- Proporcionar refugi si és possible

REFUGI

- Proporcionar refugi si és possible

SORRALS

- Opcional
- Colocar-los en zones de fàcil accés
- Neteja a diari si és possible
- Allunyats dels punts d'alimentació
- Menys queixes veïnals per olors i eliminacions visibles

DESPARASITACIO INTERNA- EXTERNA

- La manera més correcta es planificar la desparasitació amb el veterinari, depenent del nº de gats, si es deixen tocar (pipeta) o si pot ser via oral barrejat amb menjar.
- Mantenir la zona neta, esterilitzar (reforça el sistema immune), i una bona alimentació, ajuda a frenar els paràsits.
- Idealment, si es pot, desparasitar internament cada 3-4 mesos, i externament cada mes.

DESPARASITACIO INTERNA- EXTERNA

- **MAI** posar collars antiparasitaris ni cap altre collar : greus lesions a coll, mandíbula i axiles, i risc d'ofegament.

HIGIENE I DESINFECCIO

- Netejar diàriament els recipients d'aigua i menjar, i desinfectar-los regularment.
- Importantíssim netejar i desinfectar **SEMPRE** els transportins utilitzats i les gàbies trampa. Es material susceptible de contaminar-se amb restes de menjar, orina, femtes, feromones (de por), gèrmens, bacteris, virus, paràsits...

HIGIENE Y DESINFECCIO

NETEJAR I DESINFECTAR GABIES I TRANSPORTINS

- ✓ Vital per evitar contagis.
- ✓ Un gat no entrarà en una gàbia o transportí amb olor a feromones de por.
- ✓ Primer netejar amb detergente (sabó de plats) tota resta orgànica abans de desinfectar amb lleixiu.
- ✓ Les restes orgàniques INACTIVEN el lleixiu.
- ✓ Aclarar bé el detergent abans d'aplicar el lleixiu.
- ✓ Amb la superfície neta i seca, desinfectar amb lleixiu i aplicar mínim 10 minuts.

HIGIENE Y DESINFECCIO

US CORRECTE DEL LLEIXIU (HIPOCLORITO SODICO)

- ✓ Sempre utilitzar amb aigua freda
- ✓ Utilitzar recipients opacs
- ✓ Preparar la barreja cada 24h
- ✓ No barrejar mai amb altres productes
- ✓ Aplicació mínim 10 minuts
- ✓ Si s'evapora, tornar a aplicar
- ✓ Esbandir i assecar als 10 minuts (risc irritació)

HIGIENE Y DESINFECCIO

US CORRECTE DEL LLEIXIU (HIPOCLORITO SODICO)

- ✓ Barreja més utilitzada $\longrightarrow$ 1:32
 - ✓ 1 litre aigua + 30 ml lleixiu
- ✓ Barreja per tinya (espores fongs) $\longrightarrow$ 1:10
 - ✓ 1 litre aigua + 90 ml lleixiu
- ✓ Mezcla 1:10 - Molt concentrada, utilitzar guants

METODE CER (TNR)

CAPTURAR/ESTERILITZAR/RETORNAR

L'únic mètode que ha demostrat ser eficaç per controlar el creixement de les colònies, i per solucionar i evitar problemes de convivència

<https://avatma.org/2016/10/15/informe-veterinario-sobre-las-colonias-felinas-y-su-control-por-el-metodo-de-captura-esterilizacion-y-suelta-ces/>

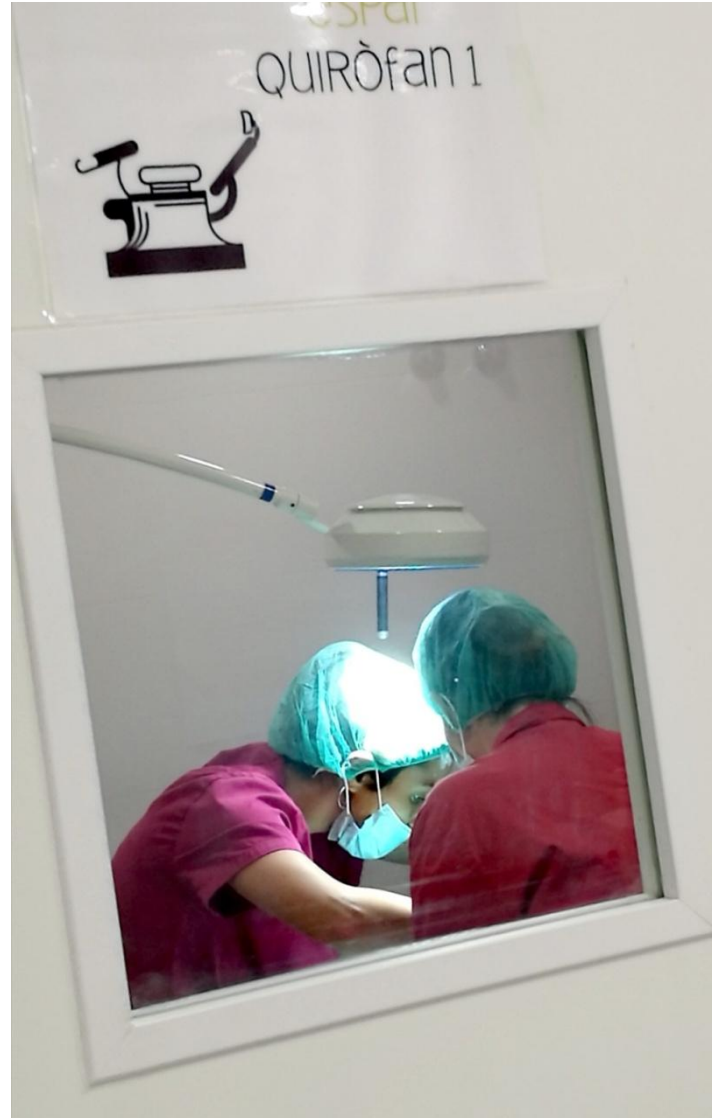
CAPTURA

CAPTURA

- No alimentar el dia previ, o dies previs en casos difícils
- Col.laboració de les persones alimentadores imprescindible
- Col.locar tovalloles, diaris o empapadors a la gàbia per evitar la brutícia si orinen o defequen per estrés
- Col.locar gàbies a llocs estables i amagats
- Col.locar aliment especialment olorós
- Cobrir ràpidament amb llençol o manta un cop capturat
- Comprovar tall orella
- Trasllat immediat a veterinari
- **MAI** deixar gàbies trampa sense vigilar!

ESTERILITZAR

ESTERILITZAR

- Comprovar xip
- Un cop esterilitzat i amb el tall fet a la orella, s'aconsella posar-lo en transportí per evitar ferides per pànic dins les gàbies trampa.
- Utilitzar Feliway Spray en transportins 1/2h abans.
- Col.locar empapador.
- Tapar completament el transportí i assegurar que queda ben tancat.
- Col.locar en habitació silenciosa i càlida.
- Comprovar l'estat postquirúrgic, consciència, possibles hipotèrmies, dehiscències...

ESTERILITZAR

- Intentar potenciar les esterilitzacions abans de les temporades de zel per evitar les gestacions i caçar mares que tenen ja cadells
- Gates prenyades : Capturar y esterilizar...
- No esterilitzar només mascles...
- Esterilitzar mínim el 70-80% dels individus de la colònia
- No és acceptable alimentar sense esterilitzar

TESTS

No testar si no és necessari un diagnòstic

I Jornada Gestió Ètica de Colònies Felinas

Dr. Albert Lloret

Interpretación de las pruebas de Leucemia e Inmunodeficiencia

<https://www.youtube.com/watch?v=LXSoKzLPaug&feature=share>

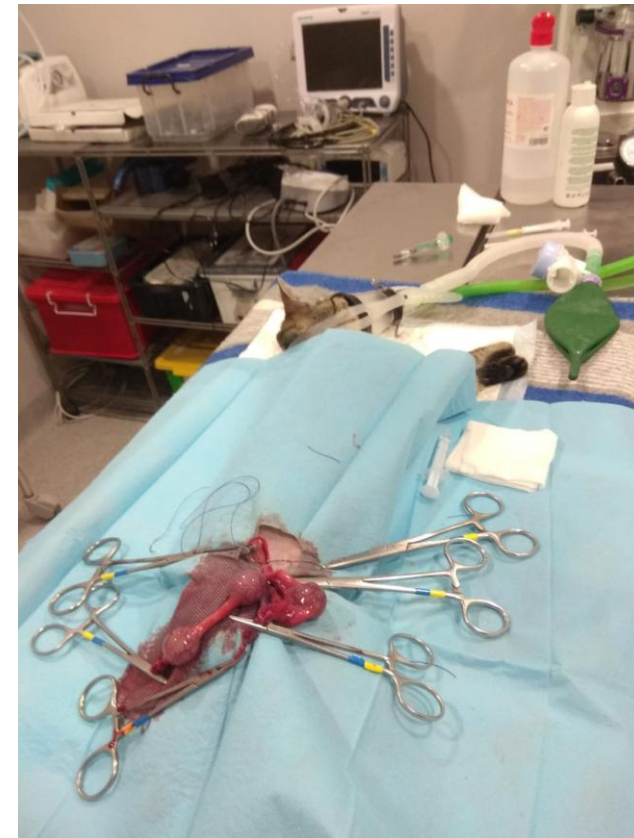
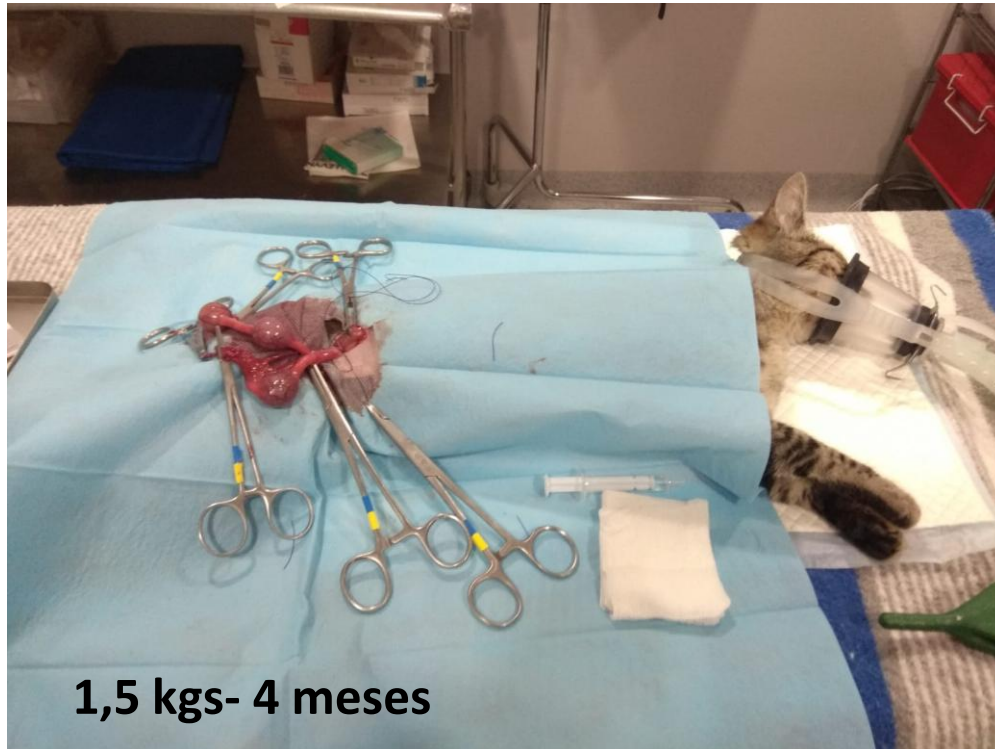
RETORNAR

- Retornar el mateix dia, màxim l'endemà
- Retornar-los sempre conscients!
- **Retornar-los sempre a la seva colònia!**

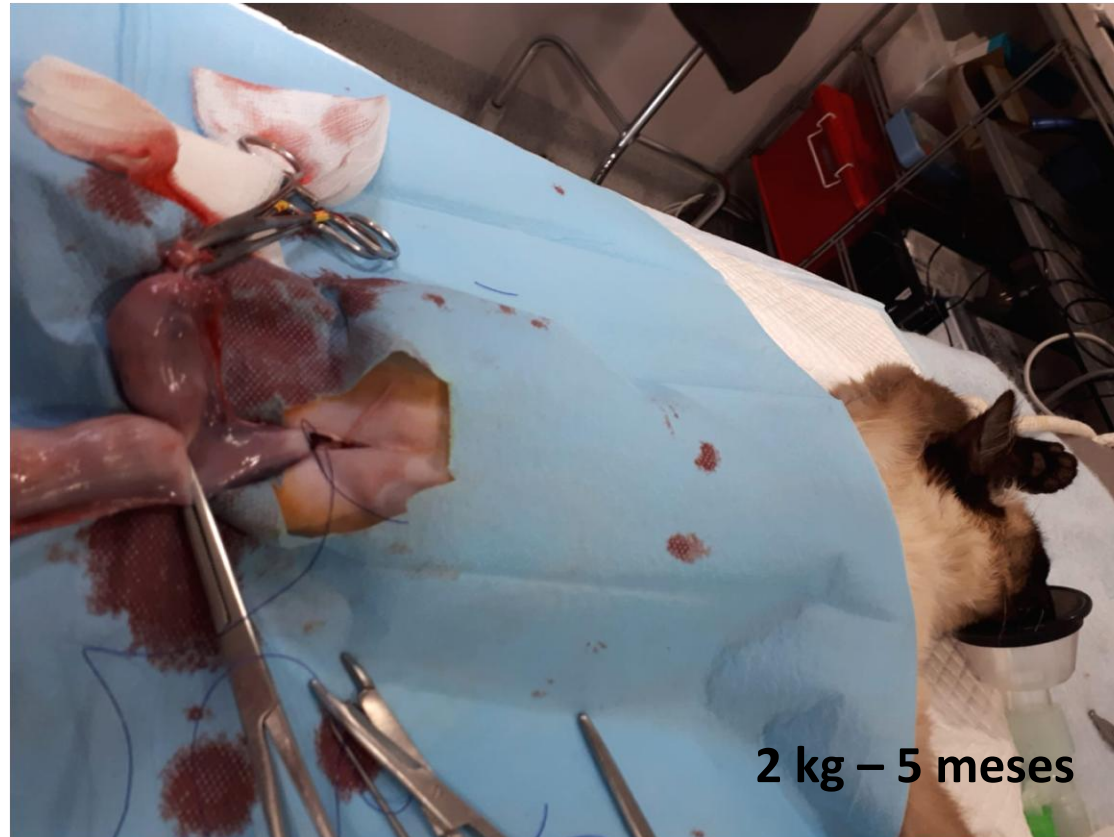
ESTERILITZACIO TEMPRANA

- Entre 8 i 14 setmanes i mínim 300 gr de pes
- Oferir aliment en quant estiguin conscients
- Una gata pot estar prenyada amb 4 mesos d'edat...

ESTERILITZACIO TEMPRANA

- Entre 8 i 14 setmanes i mínim 300 gr de pes
- Oferir aliment en quant estiguin conscients
- Una gata pot estar prenyada amb 4 mesos d'edat...

2 kg – 5 meses

ESTERILITZACIO TEMPRANA

- Informe Joyce-Yates, Journal of Feline Medicine and Surgery, 2011
- Conferencia Valentina Aybar (Presidenta de Gemfe) Jornadas Felinas Andaluzas
<https://www.youtube.com/watch?v=8sZ9qiqfzzY>

BENEFICIS DEL CES

CER

I més sans...

IMPLICACIÓ INDISPENSABLE DE LES ADMINISTRACIONS

- 🐾 Cens complert (no publicar)
- 🐾 Conveni de col.laboració amb associacions o protectores
- 🐾 Xarxa d'alimentadors-gestors formats (carnet)
- 🐾 Inversió en captures i esterilitzacions
- 🐾 Senyalització colònies controlades (si procedeix)
- 🐾 Creació d'àrees per reubicacions inevitables

REUBICACIONS

- La millor reubicació és la que **NO** es fa!
- Valorar moure la colònia progressivament
- Si no hi ha més remei, una reubicació s'ha de fer amb planificació i adaptació professional i no solen donar bons resultats!
- Una colònia reubicada de qualsevol forma intentarà tornar (o tornen, o moren o creen noves colònies)
- Buidar colònies crea un **Efecte Buit** : vindran nous individus per aprofitar els recursos (aliment, refugi...) de la zona : **creació de noves colònies sense controlar!**
- Informe Avatma Traslado Colonias :
<https://avatma.org/2016/07/14/informe-traslado-colonias-felinas/>

NO PORTAR GATS FERALS A LES PROTECTORES NI A LES LLARS

- Els gats ferals no s'han de caçar per tancar-los a protectores ni a llars...
- A Catalunya el sacrifici està prohibit, però no a la resta de comunitats. La majoria de gats ferals capturats acaben eutanasiats.
- Si no sacrifici, stress crònic que els fa malviure, emmalaltir i inclús morir.

**NO PORTAR GATS FERALS
A LES PROTECTORES NI A LES LLARS**

**NO PORTAR GATS FERALS
A LES PROTECTORES NI A LES LLARS**

NO PORTAR GATS FERALS A LES PROTECTORES NI A LES LLARS

Si tenim en compte això...

Farm cats, south Oxfordshire

... entendrem que
no és **ètic**
tancar gats ferals
a gateres...

ni a llars...

SOCIALITZACIO

La persona alimentadora no s'ha de sentir frustrada si els gats que cuida no venen a rebre-la, no és l'objectiu.

SOCIALIZACIO

No socialitzar gats desconfiats o tímids ni acostumar-los al contacte humà si no els hem de treure del carrer. La por i la desconfiança és una assegurança de vida contra els perills. No totes les persones tenen bones intencions...

SOCIALIZACIO

No intentar socialitzar gats ferals, s'ha de respectar la seva natura igual que no se'ns ocorreix socialitzar fauna salvatge (o no se'ns hauria d'ocórrer...)

QUINS GATS TREUREM DE LES COLÒNIES?

- Detectar els gats domèstics abandonats que poden tirar pel terra tota una gestió de CER en una colònia controlada. Els **gats domèstics abandonats** no sobreviuen al carrer : capturar, control xip, esterilitzar i posar en adopció
- Els **gatets orfes** s'agafaran i entregaran a la protectora/associació corresponent
- NO agafarem els gatets que tinguin mare
- **Malalts o ferits**

NO AGAFAR ELS GATETS...

NO AGAFAR ELS GATETS...

Per què no...?

- Sa mare pot estar a prop... Pot estar buscant menjar o traslladant els cadells.
- NINGÚ els cuidarà con ella.
- Major probabilitat de supervivència amb la mare.
- Els deixarem amb la mare i si cap els 2-3 mesos són sociables, podem intentar donar-los en adopció. Sino, CER. I si els capturem jovenets per error però amb pes i edat suficient, no deixar-los anar perquè potser sigui la única oportunitat que tinguem per esterilizar-los!
- Només agafar lactants si tenim la certesa que estan **sols**.

NO AGAFAR ELS GATETS...

Gatets separats de la mare :

- Alimentació a mà cada 2-3 hores, també a la nit
- Important gast econòmic en llet maternitzada, i cal utilitzar sempre la mateixa i de 1ª qualitat.
- Temperatura del biberó a vegades errònia
- Dificultat per estimular correctament femtes i orina

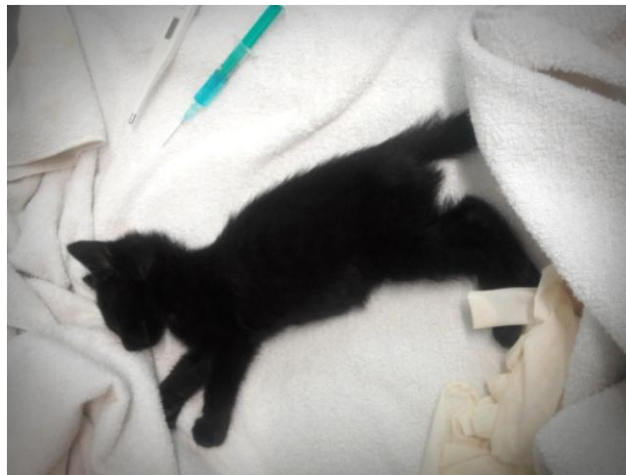

NO COGER LOS GATITOS...

Gatets separats de la mare :

- Mort per hipotèrmia/hipertèrmia
- Mort per neumònia per aspiració
- Mort per error en la quantitat d'aliment
- Mort per errors en l'aliment : llet de vaca, mescles casolanes...

La majoria de gatets amb mainaderes sense experiència, **no sobreviuen**

INDICATIUS DE MALALTIA

- Apatia, poc actiu, s'amaga
- Anorèxia/Gula
- Vòmits
- Diarrees/constipació
- Psialorrea
- Conjuntivitis
- Irritabilitat, agressivitat
- Mal aspecte del pèl, brut, alopecies
- Vocalitzacions excessives

INDICATIUS DE MALALTIA

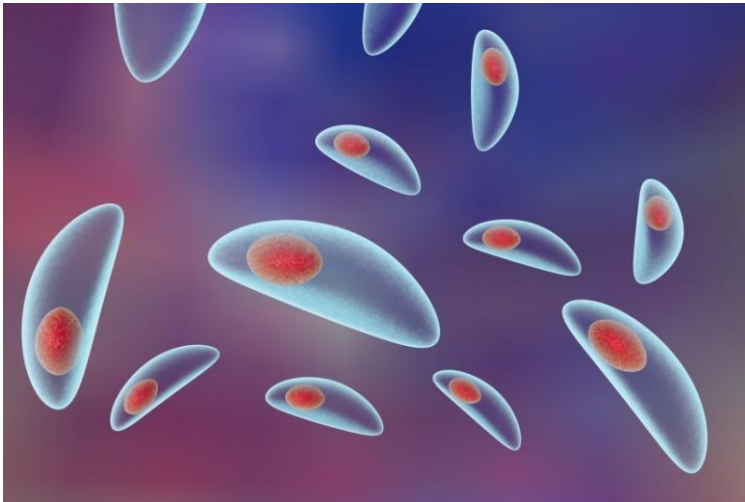
- Ferides obertes, infectades
- Rinotraqueítis
- Paràlisi, convulsions
- Pèrdua de pes
- Otitis
-

DEBAT SOBRE LES ZOONOSIS

TOXOPLASMOSI (protozou *Toxoplasma gondii*)

- Per contraure la toxoplasmosi, hem de tocar les femtes infectades i posar-nos les mans a la boca....
- Més probabilitats de contagi per verdures mal rentades o per consum de carn crua o poc cuinada.
- Tenir la precaució de manipular safates o restes fecals amb guants.

DEBAT SOBRE LES ZOONOSIS

PARASITS EXTERNS/INTERNS

- Puges, paparres, polls : una colònia controlada i sana presenta menys càrrega parasitària
- Es difícil contagiar-nos de paràsits interns si tenim la precaució de rentar-nos les mans. Els nostres animals domèstics poden contagiar-nos més (dormim amb ells, deixem que ens llepin...)

DEBAT SOBRE LES ZOONOSIS

MALALTIA DE LA “ESGARRAPADA DEL GAT”

- Bartonella henselae (infecció bacteriana), inflamació ganglis limfàtics
- La major prevenció és la desparasitació externa (puces) i la precaució... NO INTENTAR TOCAR els gats ferals, respectar la seva naturalesa

DEBAT SOBRE LES ZONOSIS

RABIA

- Espanya es considera lliure de ràbia des de 1978 (exceptuant algún cas esporàdic a Ceuta, un cas al 2013 d'un gos provinent de Marroc i varios casos de gossos a Melilla al 2021-22.
- Ucraïna?

DEBAT SOBRE LES ZOONOSIS

DERMATOSIS PER FONGS

- No tocar animals amb aspecte d'estar contagiats, o manipular amb guants
- Indicatiu de colònia poc sana

DEBAT SOBRE LES ZONONOSIS

LEUCEMIA FELINA, PIF, INMUNODEFICIENCIA...

- Malalties intraespecífiques
- **NO** afecten als humans

DEBAT SOBRE LES ZONONOSIS

“No existe evidencia de que los gatos de colonia representen un riesgo para la salud pública. En general estadísticas de los Centros de Control y Prevención de Enfermedades muestran que convivir con un gato es raramente fuente de enfermedad, existiendo aún menos riesgo por gatos ferales que evitan el contacto con humanos. Las personas implicadas en estudiar, enseñar y defender la salud pública reconocen que los gatos ferales no propagan enfermedades a personas y que políticas de CER deben reflejar este hecho .”

Informe CER – Dr. Juanjo Vega, miembro de Gemfe, Acreditado en Medicina Felina Avepa

<https://www.fdcats.com/info/wp-content/uploads/proyectos-cer.pdf>

UNA COLONIA BEN GESTIONADA :

- Esterilització de tota la colònia
- Marca orella
- Vacuna
- Proporcionar aigua i aliment correctament
- Bons protocols de neteja i desinfecció
- Proporcionar refugi
- Desparasitació regular interna-externa
- Vigilar salut
- Vigilar possibles abandonaments de gats domèstics i arribades de nous individus

UNA COLONIA BEN GESTIONADA :

- Proporcionar assistència veterinària
- Crear una bona xarxa de de cuidadors/es
- Afavorir una bona relació gats - ciutadania

CIUTATS ORGULLOSES DELS SEUS GATS :

ROMA

CIUTATS ORGULLOSES DELS SEUS GATS

ESTAMBUL

CIUTATS ORGULLOSES DELS SEUS GATS

LA ISLA DE LOS GATOS, AOSHIMA (JAPON)

A blue-grey cat with yellow eyes is sitting in a field of dry, brown autumn leaves. The cat is looking directly at the camera with a calm expression. The background is a soft-focus forest scene with more leaves and some thin tree branches.

Gràcies!

clarabusquets@proteccionamataro.org